

Sygn. akt V ACa 476/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SA Edyta Jefimko

Protokolant: Katarzyna Iwanicka

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 7 kwietnia 2021 r., sygn. akt II C 1091/19

- 1. oddala apelację;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.**

Edyta Jefimko

Sygn. akt V ACa 476/21

UZASADNIENIE

M. J. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 200 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11 września 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W podstawie faktycznej powództwa, dochodzonego na podstawie art. 446 § 4 k.c., wskazała, że w dniu 25 czerwca 2016 r. zgłosiła się do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S., który nie udzielił jej jako ciężarnej pacjentce w sposób prawidłowy świadczeń medycznych, w wyniku czego jej dwoje dzieci zmarło przed porodem. Swoje roszczenie zgłosiła do pozwanej spółki jako ubezpieczyciela od odpowiedzialności cywilnej placówki medycznej.

(...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, kwestionując roszczenie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Pismem z dnia 3 lutego 2021 r. powódka dokonała zmiany powództwa w ten sposób, że zamiast powództwa opartego na podstawie faktycznej polegającej na wyrządzeniu wobec powódki szkody przez Samodzielny Publiczny Zakład

Opieki Zdrowotnej w S. w okresie 25-26 lipca 2016 r., powództwo oparła na nowej podstawie faktycznej polegającej na wyrządzeniu szkody przez inny podmiot leczniczy - K. Z. wykonujący działalność gospodarczą pod nazwą K. Z. Prywatny Gabinet Lekarski Położnictwo i Ginekologia, także ubezpieczony w (...) S.A. z siedzibą w W., w okresie prowadzonej ciąży, tj. od dnia 5 lutego 2016 r. do dnia 25 lipca 2016 r. poprzez nieprawidłowe udzielenie świadczeń medycznych, które doprowadziły do obumarcia obu płodów.

W związku ze zmianą powództwa wniosła o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego K. Z., wskazując, że wnosi o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. i K. Z. na podstawie art. 446 § 4 k.c. kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z należnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 września do dnia zapłaty.

Powódka wskazała, że podstawą zmiany powództwa jest treść opinii biegłego sądowego z zakresu ginekologii i położnictwa z dnia 31 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził, że zmiana powództwa była niedopuszczalna i dlatego na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2021 r. (protokół rozprawy k.380 00:03:20) wydał postanowienie o uznaniu jej za niedopuszczalną, w konsekwencji czego rozpoznał powództwo w brzmieniu sprzed jego zmiany. Powołując się na poglądy doktryny i orzecznictwa stwierdził, iż zmiana powództwa nie może prowadzić do zerwania związku przekształconych elementów powództwa z poprzednim powództwem i w istocie eliminacji elementów stanowiących o kontynuacji poprzedniego procesu. Zmiana podstawy faktycznej powództwa dokonana przez powódkę na podstawie art. 193 k.p.c. doprowadziła do zerwania takiego związku, dlatego należało ją uznać za niedopuszczalną w oparciu o stosowany odpowiednio art. 203 § 4 k.p.c.. Zmiana ta została, w granicach sposobu jej dokonania, objęta kontrolą Sądu Okręgowego wykonywaną z punktu widzenia zgodności z prawem, zasadami współżycia społecznego oraz usprawiedliwionego interesu osób uprawnionych.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo, nie obciążając powódki kosztami procesu, a nieuiszczone koszty sądowe przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i wniosków.

W 2016 r. M. J. (1) była w drugiej w ciąży, tym razem bliźniaczej. Z pierwszej ciąży powódka urodziła prawidłowo rozwijającą się obecnie jedenastoletnią córkę. W okresie drugiej ciąży pozostawała pod opieką Prywatnego Gabinetu G. K. Z.. W 10/11 tygodniu ciąży, powódka zgłosiła się do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S. - ośrodka o II stopniu referencyjności, skarżąc się na wymioty. Po udzieleniu jej pomocy medycznej została wypisana do domu do dalszej opieki ambulatoryjnej oraz kontroli w poradni endokrynologicznej.

Powódka, będąc w 30 tygodniu ciąży, w dniu 25 lipca 2016 r. o godz. 17:00 ponownie zgłosiła się do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w S., skarżąc się na bóle brzucha. W dniach 25 i 26 lipca 2016 r. została poddana badaniom w tej placówce, m.in. wysłuchano tętna obu płodów, wykonano kardiologię oraz badania USG. W wyniku tych czynności diagnostycznych ostatecznie u pacjentki została rozpoznana ciąża bliźniacza, prawdopodobnie jednoowodniowa oraz wielowodzie. Z uwagi na stwierdzenie dużej dysproporcji w wielkości płodów oraz brak odpowiedniego sprzętu personel lekarski podjął decyzję o przewiezieniu powódki do Szpitala (...). M. J. (2) o konieczności przetransportowania do innego szpitala dowiedziała się w dniu 26 lipca 2016 r. podczas porannej wizyty ordynatora. Powódka oczekiwała na transport do W. ok. 2-3 godziny. W trakcie transportu pacjentce nie towarzyszył personel medyczny z uwagi na brak symptomów przedwczesnego porodu. W Izbie Przyjęć Szpitala (...) podczas badania KTG nie stwierdzono czynności serca obydwu płodów. Po przeprowadzeniu badania USG potwierdzono wewnątrzmaciczne obumarcie obydwu płodów. Ich śmierć prawdopodobnie nastąpiła w trakcie transportu. Jako przyczynę obumarcia płodów wskazano zespół przetoczenia krwi pomiędzy płodami (TTTS). Powódka wyraziła zgodę na indukcję porodu i poród siłami natury. M. J. (1) została wypisana do domu w dniu 29 lipca 2016 r. w stanie ogólnym dobrym po konsultacji psychologicznej i psychiatrycznej.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w S. w okresie od 1 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. był objęty ochroną ubezpieczeniową w pozwanym zakładzie ubezpieczeń, któremu powódka zgłosiła roszczenie o wypłatę na jej rzecz zadośćuczynienia. Szkoda została zarejestrowana pod numerami: (...) i PL (...).

Podstawą poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych były dowody z dokumentów, przede wszystkim w postaci dokumentacji medycznej powódki, zeznania świadków J. F., A. C. i K. K., które uznane zostały za wiarygodne. Natomiast w zakresie, czy pacjentce w sposób prawidłowy zostały udzielone świadczenia medyczne Sąd oparł się na wnioskach opinii biegłego sądowego z zakresu ginekologii i położnictwa M. W., której strony nie kwestionowały. Również Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, aby uczynić to z urzędu.

Sąd uznał powództwo skierowane przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. jako bezzasadne.

Ubezpieczonemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w S. nie można bowiem zarzucić, iż w zwiniony sposób, polegający na udzieleniu przez jego personel świadczeń medycznych powódce w dniach 25 i 25 lipca 2016 r. (działanie lub zaniechanie), doprowadził do obumarcia ciąży bliźniaczej powódki. Odpowiedzialność deliktowa, wywodzona z art. 415 k.c. (wina własna szpitala za błędy medyczne) i art. 430 k.c. (wina personelu medycznego) wymagała wykazania łącznie trzech przesłanek: powstania szkody, rozumianej jako uszczerbek w dobrach prawnie chronionych osoby poszkodowanej, winy sprawcy oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy poniesionym uszczerbkiem, a konkretnym zachowaniem sprawcy.

Sąd Okręgowy, opierając się na wnioskach opinii biegłego z zakresu ginekologii i położnictwa M. W., ustalił, iż już w chwili zgłoszenia się powódki do szpitala w S. stan bliźniaczej ciąży źle rokował, w kwestii przeżycia choćby jednego z bliźniąt. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w S. nie był placówką dedykowaną do sprawowania opieki nad ciążą powódki. Kadra medyczna oraz stopień wyposażenia oddziału nie pozwalały na udzielenie M. J. (1) odpowiedniej pomocy medycznej. Powódka nie została w tej placówce w pełni zdiagnozowana, ponieważ w jej stanie pełna diagnostyka była zadaniem trudnym, i wymagającym wysokiej klasy sprzętu USG oraz odpowiednich umiejętności diagnostycznych personelu medycznego. Powódka powinna pozostawać stale pod opieką placówki referencyjnej III stopnia, a więc takiej, która jest wyposażona w oddziały intensywnej terapii noworodka. Powinna być prowadzona w ciąży przez ośrodek referencyjny i trafić do takiej placówki jak najwcześniej, choć szanse przeżycia obu płodów były niskie, nawet przy założeniu poprawnej opieki. W tych okolicznościach placówka w S. powinna dokonać wstępnej diagnostyki pacjentki, a następnie zlecić jej przetransportowanie do placówki III stopnia. Po stawieniu się powódki w dniu 25 lipca 2016 r. w szpitalu w S., najwcześniej można było taką decyzję podjąć dopiero po wykonaniu wstępnej diagnostyki ciąży i ciężarnej, przy czym nawet przetransportowanie powódki do placówki w W. jeszcze w dniu 25 lipca 2016 r., podobnie jak nagłe rozwiązanie ciąży, w tym konkretnym przypadku nie skutkowałoby sukcesem położniczym w postaci uratowania choćby jednego z bliźniąt. Obumarcie płodów, stwierdzone w dniu 26 lipca 2016 r., nie było wynikiem błędu medycznego personelu medycznego placówki w S.. W dniach 25 i 26 lipca 2016 r. nie można bowiem było uratować płodów z powodu zbyt nasilonych zaburzeń hemodynamicznych. Zatem lekarzom ze szpitala w S. nie można przypisać dopuszczenia się błędu medycznego, ponieważ wszystkie procedury zostały zachowane, a działanie lekarzy było zgodne ze sztuką lekarską. W trakcie hospitalizacji powódki przeprowadzone zostały niezbędne badania, a pacjentka niemal niezwłocznie skierowana do placówki III stopnia.

Nie zostały zatem wykazane przesłanki odpowiedzialności deliktowej z art. 415 k.c. w zw. z art. 430 k.c. ubezpieczonej osoby prawnej, za którą na podstawie art. 822 § 1 k.c. odpowiedzialność ponosi pozwany zakład ubezpieczeń.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., a o nieuiszczonych kosztach sądowych na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka, zaskarżając go w całości na podstawie zarzutów naruszenia przepisów postępowania w postaci:

- art. 193 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie przez Sąd I instancji, że dokonana przez powódkę zmiana powództwa, „jako oparta na zupełnie innych okolicznościach, niż przytoczone w treści uzasadnienia pozwu, jest niedopuszczalna” podczas gdy zmianą powództwa może być właśnie zastąpienie dotychczasowej podstawy faktycznej inną;

- art. 203 § 4 k.p.c. poprzez jego zastosowanie do art. 193 k.p.c. i uznanie, że wnioskowana przez powódkę zmiana powództwa w świetle okoliczności sprawy wskazuje, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa, podczas gdy podejmowane przez powódkę czynności wynikały z podstawowych uprawnień procesowych stron nadanych przez ustawodawcę i zmierzały do rozstrzygnięcia istoty sprawy;

- art. 386 § 4 k. p. c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie szkody poniesionej przez powódkę w postaci cierpienia spowodowanego obumarciem obydwu płodów i nieprzeprowadzeniem w tym zakresie wnioskowanych dowodów, podczas gdy dowody te były kluczowe pod kątem oceny wysokości szkody.

W oparciu o powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki na podstawie art. 446 § 4 k.c. kwoty 200 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z należnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 września 2016 r. do dnia zapłaty,

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego,

ewentualnie

3. uchylenie wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów procesu za II instancje,

4. nieobciążanie powódki kosztami postępowania w razie nieuwzględnienia zarzutów apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zarzuty apelacyjne koncentrują się na kwestii, czy doszło do skutecznej w rozumieniu art. 193 § 1 k.p.c. zmiany powództwa. Wskazany przepis dotyczy przedmiotowej zmiany powództwa, przy zachowaniu podmiotowym tożsamości powództwa (stron procesu).

Zasadniczymi elementami identyfikującymi powództwo pod względem przedmiotowym są żądanie i jego podstawa faktyczna. Zastąpienie podanej pierwotnie podstawy faktycznej powództwa nową podstawą, gdy żądanie, choć tak samo sformułowane, wynika z innego źródła materialnoprawnego należy zakwalifikować jako zmianę jakościową powództwa (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2004 r., V CK 246/04, Lex nr 277887).

W uzasadnieniu uchwały połączonych izb: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNCP 1973/5/72, Sąd Najwyższy wskazał, że zmiana podstawy powództwa polega na wymianie okoliczności faktycznych przytoczonych na uzasadnienie żądania pozwu (art. 187 § 1 pkt 2), czyli na odwołaniu przytoczeń zawartych w pozwie i na równoczesnym przytoczeniu innych okoliczności faktycznych, mających uzasadnić żądanie pozwu. Powód dokonuje zazwyczaj takiej wymiany przytoczeń, gdy przekonuje się, że oparcie żądania na pierwotnych przytoczeniach nie rokuje wygranej.

Po zapoznaniu się przez powódkę z opinią biegłego sądowego z zakresu ginekologii i położnictwa M. S., w świetle wniosków której dochodzone pozwem, na podstawie art. 446 § 4 k.c. roszczenie (o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 200 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie) nie rokowało wygranej, dokonała zmiany powództwa w ten

sposób, że zamiast powództwa o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 200 000 zł wytoczonego wobec pozwanego, a opartego na podstawie faktycznej polegającej na wyrządzeniu powódce szkody przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w S. w okresie 25-26 lipca 2016 r., powództwo o zapłatę zadośćuczynienia w tej samej kwocie oparła na nowej podstawie faktycznej, polegającej na wyrządzeniu szkody przez inny podmiot leczniczy - także ubezpieczony w (...) S.A. z siedzibą w W., tj. K. Z. wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą K. Z. Prywatny Gabinet Lekarski Położnictwo i Ginekologia w okresie prowadzonej ciąży, tj. od dnia 5 lutego 2016 r. do dnia 25 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko zajęte w judykaturze Sądu Najwyższego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 1988 r., III CZP 24/88, OSNC 1989/9/138 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2015 r., IV CSK 188/14, Lex nr 1666900 i z dnia 13 listopada 2018 r., II PK 214/17, Lex nr 2578223), zgodnie z którym w sytuacji, gdy zmiana powództwa polega na zgłoszeniu nowego roszczenia zamiast roszczenia dotychczasowego i zmiana taka jest dopuszczalna, ponieważ nie wpływa na właściwość sądu (art. 193 § 1 k.p.c.), przedmiotem postępowania staje się wyłącznie nowe roszczenie, a roszczeniem dotychczasowe przestaje być przedmiotem tego postępowania. W tym stanie rzeczy konsekwencją tego musi być przyjęcie założenia, że przedstawiona powyżej zmiana powództwa prowadzi do wyraźnego lub jedynie dorozumianego wycofania (odwołania) roszczenia dotychczasowego, które zostaje zastąpione roszczeniem nowym. Sytuację taką należy więc traktować - w odniesieniu do wycofania roszczenia dotychczasowego - w taki sam sposób, jak cofnięcie powództwa. Można więc stwierdzić, że zmiana powództwa polegająca na zastąpieniu roszczenia dotychczasowego roszczeniem nowym jest czynnością procesową złożoną, składającą się z dwóch działań, z których pierwsze obejmuje cofnięcie powództwa w zakresie dotychczasowego roszczenia, a drugie - wniesienie innego powództwa obejmującego roszczenie nowe. Jeżeli z kolei zmiana powództwa obejmująca zgłoszenie nowego roszczenia na miejsce roszczenia dotychczasowego rodzi co do tego drugiego roszczenia skutki identyczne jak "zwykle" cofnięcie powództwa, to uzasadnione jest stanowisko, że taka zmiana powództwa w części dotyczącej wycofania roszczenia dotychczasowego powinna być oceniana nie tylko w świetle art. 193 k.p.c., lecz także dodatkowo z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 203 k.p.c. (zgoda pozwanego, jeżeli zmiana powództwa jest dokonywana po rozpoczęciu rozprawy, i kontrola sądu). Nie wydaje się, aby istniały podstawy do odmiennej oceny cofnięcia powództwa w sytuacji, gdy zostaje ono dokonane w sposób samodzielny, bez zmiany powództwa, oraz w sytuacji, gdy wiąże się ono ze zmianą powództwa.

Powódka, w piśmie z dnia 3 lutego 2021 r., jak również w apelacji nie zawarła oświadczenia o zrzeczeniu się roszczenia dotychczasowego, dlatego zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c., ponieważ czynność ta nastąpiła już po rozpoczęciu rozprawy, dlatego do skutecznego cofnięcia powództwa niezbędna była zgoda pozwanego. Przepisy procedury cywilnej nie przewidują dla tego oświadczenia określonej formy, co oznacza, że pozwany może je złożyć zarówno w piśmie procesowym, jak i ustnie na rozprawie.

(...) S.A. z siedzibą w W. nie wyraził takiej zgody przed wydaniem przez Sąd Okręgowy postanowienia o uznaniu zmiany powództwa za niedopuszczalną, natomiast na rozprawie apelacyjnej wprost oświadczył, że zgody takiej nie wyraził (protokół rozprawy k.436-437 – 00:14:16).

Wobec nieskutecznego cofnięcia powództwa w zakresie dotychczasowego żądania, bezskuteczność pierwszego elementu czynności złożonej składającą się z dwóch działań, z których (jak już wskazano powyżej) pierwsze obejmuje cofnięcie powództwa w zakresie dotychczasowego roszczenia, a drugie - wniesienie innego powództwa obejmującego roszczenie nowe, spowodowała również bezskuteczność drugiego z podjętych przez stronę powodową działań. W tej sytuacji zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 193 § 1 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy słusznie zatem uczynił przedmiotem rozstrzygnięcia nieskutecznie cofnięte pierwotnie powództwo, co świadczy o bezzasadności zarzutu nierozpoznania istotny sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.).

Sąd I instancji brak skuteczności zmiany powództwa wiązał z wyrażanym w nauce prawa (A. Wiśniewska, Przedmiotowa zmiana powództwa w procesie cywilnym, Warszawa 1986), podzielonym także w judykaturze (m.in. postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 10 czerwca 1998 r., I ACa 96/98, Lex nr 34524) poglądem, że poprzez wykorzystanie instytucji przedmiotowej zmiany powództwa powód nie może zgłosić zupełnie nowego roszczenia opartego na podstawie faktycznej (stosunku prawnym) nie mającej żadnego związku z podstawą dotychczasową, bowiem zmiana powództwa musi opierać się na ciągłości postępowania.

W postanowieniu z dnia 2 czerwca 1965 r., II CZ 51/65, Lex nr 5818, Sąd Najwyższy wskazał, że art. 193 § 1 k.p.c. poza zakresem przekroczenia przepisów o właściwości nie wprowadza innych ograniczeń zmiany powództwa. Nie uzasadnia to jednak wniosku o pełnej dowolności, gdyż takie rozwiązanie mogłoby prowadzić do skutków sprzecznych z zasadą ekonomii procesowej, a nawet z uwagi na interes przeciwnika z zasadami uczciwego prowadzenia procesu. Zdaniem Sądu Najwyższego pomiędzy pierwotnym a następnym żądaniem powinny istnieć więź materialnoprawna i logiczny związek – powinny one mieścić się w granicach tego samego stosunku prawnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego o związku przekształconych elementów powództwa z poprzednim powództwem, a w konsekwencji o ciągłości postępowania, nie może świadczyć w sprawie wyłącznie treść opinii biegłego sądowego. Jednak niezależnie od słuszności tego stanowiska lub jego braku, do zmiany powództwa nie nastąpiła z innych przyczyn (przede wszystkim brak wyrażenia zgody na cofnięcie powództwa przez pozwanego).

Uznając apelację za bezzasadną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach postępowania za II instancję rozstrzygnięcie zapadło na podstawie art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu Apelacyjnego orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia charakter dochodzonego roszczenia, trudna sytuacja materialna powódki, a także dotychczas jeszcze ostatecznie nieugruntowane stanowisko (doktryny i judykatury), jak w procedurze cywilnej pod kątem teoretycznoprawnym należy zakwalifikować zmianę powództwa polegającą na zgłoszeniu nowego roszczenia zamiast roszczenia dotychczasowego .

SSA Edyta Jefimko